

Vaalilautakuntien ja vaalitoimikunnan asettaminen alue- ja kuntavaaleihin 2025

KHALL 18.02.2025 § 35
112/00.00.01.01/2025

Maaseutupäällikkö

Vaalilain 15 §:n mukaan kunnanhallituksen on hyvissä ajoin ennen vaaleja asetettava vaalilautakunnat ja laitoksissa toimitettavaa ennakoäänestystä varten yksi tai useampi vaalitoimikunta. Alue- ja kuntavaalit toimitetaan sunnuntaina 13.4.2025. Ennakoäänestys toteutetaan kotimaassa 2.4.—8.4.2025. Asetettavat vaalilautakunnat ja vaalitoimikunta tai vaalitoimikunnat toimivat samalla sekä aluevaalien että kuntavaalien toimieliminä. Vaalilautakuntia ja vaalitoimikuntia ei siis aseteta erikseen aluevaaleja ja erikseen kuntavaaleja varten.

Sotkamon kunnan äänestysalueet ovat 001 Akkonieniemi, 002 Kirkonkylä, 003 Vuokatti ja 004 Naapurinvaara.

Vaalilautakuntaan kuuluu viisi jäsentä (puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme jäsentä) ja tarpeellinen määrä varajäseniä, kuitenkin vähintään kolme. Vaalilautakunnan varajäsenet on asetettava siihen järjestykseen, jossa he tulevat varsinaisten jäsenten sijaan. Jäsenistä yksi on määrättävä puheenjohtajaksi ja yksi varapuheenjohtajaksi.

Vaalitoimikuntaan kuuluu kolme jäsentä (puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja yksi jäsen) ja tarpeellinen määrä varajäseniä, kuitenkin vähintään kolme. Vaalitoimikunnan varajäsenet on asetettava siihen järjestykseen, jossa he tulevat varsinaisten jäsenten sijaan.

Ehdokas ei voi olla vaalilautakunnan jäsenenä eikä varajäsenenä.

Kummankaan vaalin ehdokas tai hänen puolionsa, lapsensa, sisaruksensa tai vanhempansa ei voi olla vaalitoimikunnan jäsen tai varajäsen. Jos vaalitoimikunnan jäsen ja ehdokas ovat samassa kunnassa, hyvinvointialueella tai vaalipiirissä, jäsen tulee ei-kelpoiseksi vaalitoimikuntaan.

Vaalikelpoisuus vaalilautakuntaan ja vaalitoimikuntaan määräytyy muutoin sen mukaan, kun Kuntalaisissa säädetään vaalikelpoisuudesta lautakuntaan ja toimikuntaan (71 ja 74 §).

Oikeusministeriön kirjeessä kunnanhallituksille 16.9.2023 VN/17690/2024 muistutetaan, että kuntalain mukaisen vaalikelpoisuuden lisäksi vaalilautakuntien ja vaalitoimikuntien jäsenten ja varajäsenten on mahdollisuuksien mukaan edustettava viime kuntavaaleissa ehdokkaita asettaneita äänestäjäryhmiä. Oikeusministeriö myös kiinnittää kuntien huomiota siihen, että vaalilain 15 §:n 2 momentin sanamuotoa "mahdollisuuksien mukaan" voidaan soveltaa myös siten, että jos puolueet eivät niille tehdystä pyynnöstä huolimatta nimeä riittävästi ehdokkaita vaalilautakuntiin tai -toimikuntaan, jäseniksi voidaan nimetä myös muita

kunnan luottamustoimeen vaalikelpoisia henkilöitä.

Tasa-arvolain 4a §:n 1 momentin mukaan vaalilautakunnissa ja toimikunnissa tulee olla tasapuolisesti sekä naisia että miehiä. Vaatimusta kummankin sukupuolen edustuksesta on noudatettava erikseen varsinaisten jäsenten ja varajäsenten osalta. Tasa-arvolain hengen mukaisesti pidetään riittävänä, jos kunnan vaalilautakunnat kokonaisuutena täyttävät 40 % vähimmäisedustuksen.

Puolueita paikallisesti edustaville tahoille on lähetetty 3.2.2025 sähköposti ja pyydetty toimittamaan ehdotus toimielinten kokoonpanoksi 10.2.2025 mennessä maaseutupäällikölle.

Ehdotus alue- ja kuntavaalien 2025 vaalilautakuntien ja vaalitoimikunnan kokoonpanosta on toimitettu kunnanhallituksen jäsenille oheismateriaalina sähköiseen kokoukseen.

Lisätietoja asiasta antaa maaseutupäällikkö Jari Korhonen, puh. 044 750 2134 tai jari.korhonen@sotkamo.fi

Kunnanjohtaja
Ehdotus

Kunnanhallitus päättää asettaa vuoden 2025 alue- ja kuntavaaleja varten jokaiseen neljään äänestysalueeseen vaalilautakunnan, johon kuuluu viisi jäsentä ja vähintään kolme varajäsentä siinä järjestyksessä, jossa he tulevat varsinaisten sijaan sekä määrätä jäsenistä yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi.

Lisäksi kunnanhallitus päättää asettaa vaalitoimikunnan, johon määrätään puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja yksi muu jäsen sekä vähintään kolme varajäsentä siinä järjestyksessä, jossa he tulevat varsinaisten jäsenten sijaan.

Kunnanhallitus päättää, että mikäli vaalilautakunnan päätösvaltaisuus tulee uhatuksi erityisestä syystä esim. sairastumisten vuoksi, keskusvaalilautakunnan puheenjohtaja voi määrätä vaalilautakunnan jäseniä ja varajäseniä toimimaan toisessa vaalilautakunnassa.

Lisäksi kunnanhallitus päättää, että mikäli vaalilautakunnan päätösvaltaisuus tulee uhatuksi erityisestä syystä, esim. sairastumisten vuoksi, kunnanjohtaja voi määrätä alue- ja kuntavaalien 2025 ennakoäänestyksen vaalitoimitsijoita toimimaan vaalilautakunnissa.

Kunnanhallitus
Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti kunnanjohtajan ehdotuksen.

Kunnanhallitus päätti yksimielisesti asettaa vuoden 2025 alue- ja kuntavaalien vaalilautakunnat ja vaalitoimikunnan liitteen mukaisesti.

Kunnanhallitus päätti tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Merkittiin pöytäkirjaan, että pöytäkirjanpitäjä Päivi Huotari ilmoitti esteellisyydestä HL 28.1 kohdan 1 perusteella, koska hänen läheisensä on asianosainen. Päivi Huotari poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Pöytäkirjanpitäjänä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajan toimi kunnanhallituksen puheenjohtaja Juho Lukkari.

Otteet

Valituiksi tulleet
Keskusvaalilautakunta